

Isušivanje močvara.

izvori i ponori

Isušivanje močvara i močvaranih područja uništava prirodne ponore ugljika i oslobađa pohranjeni CO_2 u atmosferu.

Zanimljivosti:

- Močvarna područja pohranjuju dvostruko više CO_2 nego sve šume na svijetu zajedno.
- Močvarna područja također štite zajednice od poplava jer tijekom obilnih kiša apsorbiraju i zadržavaju velike količine vode.
- Oko 40% svih biljnih i životinjskih vrsta živi ili se razmnožava u močvarnim područjima, što ih čini jednim od najvažnijih ekosustava za biološku raznovrsnost.

Industrija.

izvori i ponori

Industrija je jedan od glavnih izvora CO_2 , jer tvornice koriste fosilna goriva i stvaraju emisije tijekom proizvodnih procesa.

Zanimljivosti:

- Sama proizvodnja cementa uzrokuje oko 8% globalnih emisija CO_2 .
- Cement je najkorišteniji građevinski materijal na svijetu.

Krčenje šuma.

izvori i ponori

Krčenje šuma smanjuje broj stabala koja apsorbiraju CO_2 , što dovodi do povećanja količine stakleničkih plinova u atmosferi.

Zanimljivosti:

- Svake minute zbog krčenja šuma nestaje površina šume veličine oko 40 nogometnih igrališta.
- Šume apsorbiraju oko 30% CO_2 emisija koje ljudi proizvedu svake godine, čime pomažu usporiti klimatske promjene.
- Kada se šume sijeku ili spaljuju, ugljik pohranjen u stablima oslobađase natrag u atmosferu u obliku CO_2 .
- Krčenje šuma odgovorno je za oko 10% globalnih emisija stakleničkih plinova.
- Oko 80% krčenja šuma povezano je s poljoprivredom, posebno uzgojem stoke te proizvodnjom soje i palmina ulja.

Promet.

izvori i ponori

Automobili, zrakoplovi i brodovi koriste fosilna goriva, što uzrokuje emisije CO_2 .

Zanimljivosti:

- Promet je odgovoran za oko 14% globalnih emisija stakleničkih plinova.
- Automobili su odgovorni za oko 60% emisija iz prometa u svijetu.
- Onečišćenje zraka uzrokovano prometom svake godine doprinosi milijunima preuranjenih smrti diljem svijeta.

Otpad od hrane i otpad na odlagalištima.

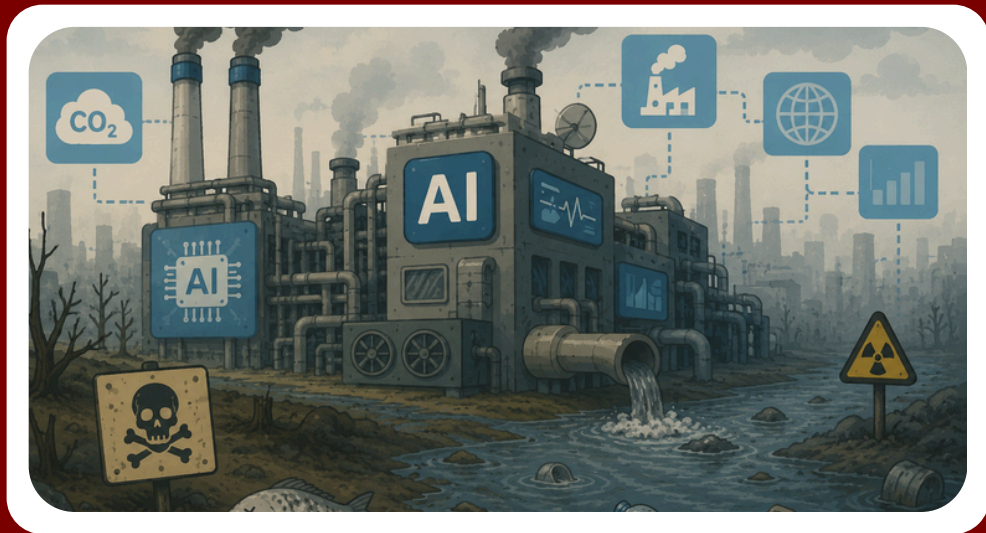
izvori i ponori

Organski otpad na odlagalištima stvara metan, vrlo snažan staklenički plin.

Zanimljivosti:

- Oko trećine sve hrane proizvedene u svijetu završi kao otpad.
- To je oko 1,3 milijarde tona hrane godišnje.
- Kada se hran razgrađuje na odlagalištima otpada, proizvodi metan, snažan staklenički plin.
- Kad bi otpad od hrane bio država, bio bi treći najveći izvor emisija stakleničkih plinova na svijetu.

Umjetna inteligencija (UI).

izvori i ponori

Umjetna inteligencija funkcionira uz pomoć velikih podatkovnih centara - zgrada ispunjenih snažnim računalima koja obrađuju ogromne količine podataka. Ti poslužitelji troše mnogo električne energije i zahtijevaju sustave hlađenja kako bi se spriječilo njihovo pregrijavanje.

Zanimljivosti:

- Jedan upit sustavu umjetne inteligencije može potrošiti oko 10 puta više električne energije od običnog Google pretraživanja.
- Treniranje velikih modela umjetne inteligencije može proizvesti više od 500 tona CO_2 , što je usporedivo s emisijama stotina avionskih letova.
- Veliki podatkovni centri mogu potrošiti desetke milijuna litara vode godišnje za hlađenje poslužitelja.
- Podatkovni centri diljem svijeta zajedno troše oko 1-2% ukupne svjetske električne energije - otprilike koliko i neke velike države.

Brza moda.

izvori i ponori

Proizvodnja odjeće zahtijeva velike količine energije, vode i sirovina. Mnogi odjevni predmeti nose se samo kratko vrijeme prije nego što završe kao otpad.

Zanimljivosti:

- Globalna tekstilna industrija proizvodi više emisija CO_2 nego međunarodni zračni i pomorski promet zajedno.
- Svake se godine proizvedu deseci milijardi komada odjeće.
- Samo se mali dio tekstila reciklira u novu odjeću.
- Svake se godine u čileanskoj pustinji Atacama odlažu goleme količine neželjene odjeće iz cijelog svijeta, stvarajući hrpe koje su vudljive čak i iz svemira.

Intenzivni uzgoj stoke.

izvori i ponori

Uzgoj velikog broja stoke proizvodi velike količine metana te zahtijeva mnogo zemljišta i stočne hrane.

Zanimljivosti:

- Stočarska proizvodnja uzrokuje oko 14-15% globalnih emisija stakleničkih plinova.
- Jedna krava može proizvesti 100 do 200 litara metana dnevno.
- Tijekom razdoblja od 100 godina metan zagrijeva atmosferu oko 28 puta više nego CO_2 .
- Velik dio poljoprivrednog zemljišta koristi se za uzgoj stočne hrane.